

Borba protiv korupcije

U skladu sa svojim mandatom i relevantnim OSCE obavezama, Misija OSCE-a u Bosni i Hercegovini doprinosi prevenciji korupcije podržavajući razvoj, usvajanje i promociju antikorupcijskih propisa na svim nivoima vlasti, kao i njihovu provedbu od strane nadležnih tijela vlasti. Korupcija je skupa na više nivoa: politički, u smislu erozije demokratije i vladavine prava; ekonomski, rasipanjem javnih resursa i odvracanjem investicija; i društveno, smanjenjem povjerenja građana u institucije i lidere.

Indeks percepcije korupcije Transparency Internationala rangirao je Bosnu i Hercegovinu na 114. mjesto od 180 ispitanih zemalja u 2024. godini, naglašavajući hitnost ovog pitanja. Izvještaji koje su objavili Evropska komisija i Grupa država protiv korupcije (GRECO) više puta su naveli

da Bosna i Hercegovina mora uložiti značajne napore u borbi protiv korupcije koji idu dalje od deklarativnih obaveza.

Uz podršku Misije, vlasti u Bosnu i Hercegovinu poduzele su neke početne korake u tom smjeru, uključujući usvajanje ključnih propisa

protiv korupcije, osnivanje nezavisnih ureda za borbu protiv korupcije, unapređenje korištenja digitalnih alata u prevenciji korupcije i jačanje koordinacije u borbi protiv korupcije na svim nivoima vlasti. Međutim, složenost okvira upravljanja u zemlji i poteškoće u provedbi zakona o borbi protiv korupcije i dalje ometaju napredak Bosne i Hercegovine.

Misija sarađuje s relevantnim lokalnim akterima i partnerima iz međunarodne zajednice kako bi ojačala cjelokupni sistem borbe protiv korupcije, fokusirajući se na razvoj, usvajanje i provedbu ključnih propisa, kao što su strateški dokumenti za borbu protiv korupcije, i prioritarno zakonodavstvo, uključujući zakone o sukobu interesa i

prijavljivanju imovine. Aktivnosti Misije također uključuju izgradnju kapaciteta relevantnih aktera u borbi protiv korupcije, jačanje institucionalnog statusa tijela za borbu protiv korupcije kao nezavisnih vladinih jedinica i repliciranje najboljih IT praksi širom zemlje i na nivoima vlasti kako bi se osigurala transparentnost i odgovornost.

Normativni i institucionalni okvir za sprječavanje korupcije

Zajedno s partnerima iz međunarodne zajednice, Misija pruža stručnu pravnu i tehničku podršku participativnom razvoju ključnih propisa protiv korupcije. Na primjer, Misija je pružila komentare, pravna rješenja i podršku razvoju, između ostalog, Zakona o

sprječavanju sukoba interesa u Brčko distriktu BiH (BD); Zakona o zaštiti prijavilaca nepravilnosti u Federaciji BiH; kantonalnih zakona o prijavljivanju imovine javnih službenika; strategija protiv korupcije; i uredbi o osnivanju profesionalnih kantonalnih ureda za borbu protiv korupcije. U svim slučajevima, Misija osigurava poštivanje relevantnih međunarodnih standarda, kao što su preporuke GRECO-a i obaveze prema OSCE-u.

Misija se također zalaže i pruža podršku jačanju uloge i nezavisnosti tijela za borbu protiv korupcije na entitetskom i kantonalnom nivou te jačanju njihovih tehničkih i IKT kapaciteta. Nadovezujući se na uspjehe postignute uspostavljanjem prvog kantonalnog Ureda za borbu protiv korupcije u zemlji 2018. godine u Sarajevu, Misija je, zajedno s EU i SAD-om, podržala uspostavljanje i operacionalizaciju još sedam ureda za borbu protiv korupcije, tj. u Tuzlanskom, Zeničko-dobojskom, Unsko-sanskom, Posavskom i Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde; u Kantonu 10 i u BD. Misija nastavlja pružati zakonodavnu i tehničku podršku uspostavljanju ureda za borbu protiv korupcije i u drugim kantonima.

Izgradnja kapaciteta i koordinacija

Primarni fokus Misije je na pružanju prilagođenih aktivnosti izgradnje kapaciteta za tijela za borbu protiv korupcije, kako bi se odgovorilo na specifične potrebe državnih službenika i aktera u borbi protiv korupcije. Ove aktivnosti unapređuju ključna znanja i

vještine za prevenciju korupcije i efikasnu provedbu strateških mjera. Također su pomogle u unapređenju koordinacije među tijelima za borbu protiv korupcije, nudeći mogućnosti za razmjenu informacija, veću koherentnost i koordinaciju oko zajedničkog pristupa prevenciji, istovremeno jačajući institucionalne odgovore unutar složenog okvira za borbu protiv korupcije u Bosni i Hercegovini.

Misija kontinuirano organizuje obuke usmjerene na izgradnju kapaciteta zaposlenih u javnom sektoru u BiH. Obuke se fokusiraju na najvažnije teme borbe protiv korupcije, uključujući sukob interesa; javne nabavke; etiku i integritet; finansijsko upravljanje i kontrolu; slobodu pristupa informacijama i zaštitu ličnih podataka; razvoj planova integriteta; procjenu uticaja rizika od korupcije u propisima i korištenje IKT alata za praćenje implementacije mjera borbe protiv korupcije.

Digitalni alati za prevenciju korupcije

U skladu s razvojem međunarodnih trendova i potreba u borbi protiv korupcije, Misija podržava inovativne prakse, kao što je razvoj baza podataka i softvera za identifikaciju sukoba interesa i drugih nepravilnosti, čime se povećava institucionalna transparentnost.

U Kantonu Sarajevo, Misija je podržala razvoj platforme AntikorrupiksiKS (<https://www.anticorrupiksiks.com/>) gdje javni registri pružaju podatke o imenovanim zvaničnicima, zaposlenima u kantonalnim javnim institucijama, dodijeljenim subvencijama malim preduzećima te imovini

i sredstvima javnih zvaničnika. Platforma omogućava otkrivanje sukoba interesa; povećava institucionalnu transparentnost i nudi širok spektar analitičkih opcija i komparativnih informacija koje su ključne za sve zainteresovane strane, uključujući građane, novinare, istraživače i nevladine organizacije. Ovi javni registri se mogu replicirati, te su, kao rezultat toga, tijela za borbu protiv korupcije na drugim nivoima sistema upravljanja u BiH uvela slične alate u svojim nadležnim jurisdikcijama.

Borba protiv korupcije na lokalnom nivou

Na lokalnom nivou, Misija pažljivo prati antikorrupcijske prakse i trendove u upravljanju javnim finansijama. Ovo informiše buduće strateško planiranje i razvoj politika i vlasti u BiH i same Misije.

Pokrenuta 2018. godine kao dio programskog fokusa Misije na borbu protiv korupcije, Općinska antikorrupcijska inicijativa (MAI) uključivala je praćenje antikorrupcijskih trendova i procesa unutar sektora javnog upravljanja u jedinicama lokalne samouprave (JLS) širom Bosne i Hercegovine. Glavni nalazi i preporuke predstavljeni su u tematskim izvještajima. [Prvi izvještaj](#), završen 2019. godine, procijenio je prostore za korupciju u pružanju grantova i nenovčane podrške organizacijama civilnog društva. [Drugi, objavljen 2022. godine](#), predstavio je ključne karakteristike sistema upravljanja imovinom na lokalnom nivou; također je identificirao rizike od korupcije u trenutnim procedurama i praksama upravljanja

nepokretnom imovinom u odabranim JLS. Izvještaj pruža skup preporuka usmjerenih na poboljšanje učinka lokalnih samouprava u ovoj oblasti, uz istovremeno ublažavanje identificiranih rizika od korupcije.

Nadovezujući se na prethodno navedene nalaze, Misija se sada fokusira na unapređenje provedbe revizijskih preporuka na lokalnom nivou, prepoznajući to kao ključni pokazatelj transparentnog i odgovornog upravljanja javnim finansijama. Kroz izgradnju kapaciteta, podršku lokalnim institucijama i promociju najboljih praksi, Misija radi na jačanju institucionalne odgovornosti i smanjenju rizika od korupcije unutar JLS.

Za više informacija
skenirajte QR kod.

Misija OSCE-a u Bosni i Hercegovini
Fra Anđela Zvizdovića 1, UNITIC Toranj A
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Tel: +387 33 952 100
Fax: +387 33 442 479
press.ba@osce.org
<https://bih.osce.org/>

Pratite Misiju OSCE-a u BiH

